

**7 İKLİM 7 BÖLGE – MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR
YARIŞMASI**

PROJE RAPORU

GİRİŞ

Kurt Lewin(1951)'e göre insanlar karşılaştıkları durumlar sonucunda gerçekleştirdikleri etkinlikleri “yaşam alanı” dahilinde yaparlar. Yaşam alanı, birey ve çevre öğeleri olarak ele alınmaktadır. “Alan, her bir parçanın diğer parçalardan etkilendiği dinamik bir sistem olarak tanımlanabilir. Kişinin algıladığı çevre bir alan olabileceği gibi, bir organizma olarak kişinin kendisi de birbirleriyle ilgili parçaların etkileşimiyle oluşan dinamik bir sistemin oluşturduğu bir alan olarak düşünülebilir. Bu dinamik sistem içindeki en ufak bir değişiklik, tüm sistemi etkiler. Alan kuramı içinde önemli olan bütünü oluşturan parçalardan herhangi birindeki bir değişiklik değil, bu değişikliğin bütüne nasıl yansıdığıdır.” (Tatar, 2009).

Önerilen projede öncelik olarak sosyal açıdan zengin bir yaşam çevresi oluşturulması hedeflenmiştir. Tasarlanan mahallede yaşayan insanların farklı katmanlarda yer alan açık, yarı açık ve kapalı mekanların tümüyle ilişki kurarak yaşam alanını maksimum hale getirmek amaçlanmıştır. Bu bahsedilen açık, yarı açık ve kapalı yaşam alanlarının birbirleriyle olan ilişkilerinin kurulması ve mekanların yaşanabilirliğinin sağlanması tasarımın en önemli problemiğidir. Projenin yaşam omurgası olarak nitelendirilen “Promenad” , çevresindeki sosyal donatılar, sosyal donatıların etrafında şekillenen saçaklar projede olması istenilen kamusal alanları tanımlamaktadır. Promenaddan yaya olarak kolayca ulaşılabilen çok sayıda avlular ise yarı kamusal alanları tanımlanırken, konut bloklarının içleri ise daha özel alanlar olarak düşünülmüştür.

GENEL TASARIM İLKELERİ

- Dörtüyl ilçesinde yoğun yerleşim alanında, ilçenin ana akslarını hem çeperlerde hem de proje alanı içerisinde devam ettirerek projeyi ilçeye entegre etmek
- Doğu – Batı aksında uzanan promenad ile yayalaştırılmış bir aks yaratmak
- Doğu – Batı aksında uzanan promedı kuzey yönünden güçlü bir aksla birleştirerek sağlık merkezi, cami, kültür merkeziyle doğrudan ilişkili bir meydan oluşturmak
- Proje alanının doğu ve batı noktalarında girişlerde meydanlar tasarlamak
- Meydan, sokak, avlu ilişkilerini kurarak sürekliliği olan açık mekanlar üretmek
- Promenad üzerinde okul, cami, kültür merkezi, sağlık merkezi, yaşlılar yurdu, ticari birimler ve ofisler gibi günlük yaşantıya doğrudan etki eden birimler tasarlamak
- Konut bloklarını klasik ada mantığından çıkarıp daha insan ölçeğinde hem insan hem de hava sirkülasyonuna daha uygun halde ve doğal aydınlatma açısından olumlu hale getirecek tasarım yaklaşımı benimsemek
- Parçalı olmasına rağmen organize olmuş sürekli bir yeşil dokusu yaratmak

- İklim koşullarını göz önüne alarak, çok sayıda saçak ve ağaçlar ile gölgelik mekanlar üretmek
- Ekolojik anlamda arazideki suların promenad üzerinde toplanarak yapıların iklimlendirilmesinde veya geri dönüşümde kullanılması

ULAŞIM KARARLARI

- Promenad ile doğu batı aksında tüm alana yürünerek ulaşılması sağlanmıştır.
- Promenad ile konut bloklarının avluları arasında kesintisiz yürüyüş yolları tasarlanmıştır.
- Arazinin kuzeyinden güneyine geçen araç yolları üzerinde kısa süreli duraklama yaparak alışveriş yapma, ibadet etme ve servis gibi ihtiyaçlarının giderilmesi hedeflenmiştir.
- Ana ve ara yürüyüş aksları engellilerin ve yaşlıların kullanımını göz önünde bulundurularak tasarlanmıştır.
- Proje alanının çevre yollarına olan yakınlığı, ilçe içerisinde ana araç yollarının yoğunluğu sebebiyle motorlu araç kullanımının ihmal edilmesi mümkün değildir. Bu sebeple tüm konut blokları için zemin altı otoparkları tasarlanmıştır.

ETAPLAMA İLKELERİ

Yaklaşık 960 metre uzunluğunda ve orta noktası 340 metre genişliğinde bir alanda yapılacak tasarım için etaplama yapılması düşünülmüştür. Proje alanının komşu parsellerdeki yapılaşmalar nedeniyle dış kontörlerinde girintiler ve çıkıntılar olduğu görülmüştür. Promenadın kuzey ve güneyinde tasarlanan konut bloklarının ve sosyal donatıların, arazi dış kontöründeki biçimlenmeler ve büyüklükler nedeniyle batıdan başlayarak doğuya doğru 4 etap halinde inşa edilmesi önerilmektedir

KONUT BLOKLARININ KURGULARI

İklim verilerine bakıldığında çoğunlukla sıcak olarak nitelendirilebilecek bir ilçe olan Dört Yol'da avlulu yapı tipolojisi blokların kaydırılarak hareket ettirilmesiyle tekrar yorumlanarak rüzgar koridorları oluşturmaya çalışılmıştır. Ayrıca avlu çevresinde binalara eklenen saçaklarla gölgelik alanlarla birlikte insanlar için gerekli konfor koşulları sağlanmıştır.

Yapı kütlelerinin yükseklikleri promenad çevresinde en kısarken arazi çeperlerinde ilçenin dokusunun yüksekliğine oluşmaktadır. Böylece yayalar için büyük ölçüde geçirgen fakat gürültü gibi faktörlere karşı izole olmuş bir alan oluşmaktadır.